

OTROCI, KI BODO JESENI POSTALI ŠOLARJI

Tako majhen, pa mora že v šolo

Pri svojem delu v naši Posvetovalnici se vsako leto srečujem tudi z otroki, ki se vpisujejo v prvi razred in bi, glede na svojo starost, v septembru morali postati šolarji. Razlog za obisk teh otrok pri nas je najpogosteje v zaskrbljenosti staršev glede pripravljenosti njihovega otroka za šolo. Tako kar nekaj staršev ob vpisu otroka v šolo zaprosi za odložitev všolanja za eno leto. V tem primeru morajo starši običajno pridobiti tudi strokovno mnenje oz. priporočilo glede otrokove (ne)pripravljenosti za šolo.

Nekateri otroci, ki jih iz omenjenih razlogov pripeljejo starši v Posvetovalnico, imajo na določenih in za šolo pomembnih področjih še tako velike težave, da je njihovo všolanje vsekakor koristno odložiti. Pomembno pa je, da potem v času do šole odpravljamo otrokove težave oz. primanjkljaje.

Pri nekaterih otrocih pa se izkaže, da so glede na svojo starost dovolj zreli in ni utemeljenih razlogov za odlog všolanja. Običajno gre predvsem za strah in skrbi staršev v zvezi s šolanjem otroka. V takem primeru odložitev všolanja seveda ni smiselna, saj bi otroku s tem lahko naredili več škode kot koristi. **Za svoj optimalni razvoj otroci namreč potrebujejo svoji starosti in svojim zmožnostim primerne izzive.**

Otroci se razlikujejo med seboj

Pomembno je, da se zavedamo velikih individualnih razlik med otroki. Že v sami starosti so ob vpisu oz. vstopu v šolo med njimi razlike včasih zelo velike, med najmlajšim in najstarejšim lahko skoraj celo leto. V šolo se namreč vpisujejo otroci, ki v tekočem koledarskem letu dopolnijo šest let. Pri tej starosti pa v razvoju otroka vsak mesec pomeni ogromno. Nekateri starši to kmalu spoznajo tudi sami. Srečujem namreč tudi starše, ki odkrito obžalujejo, da so vztrajali pri odlogu všolanja. Opažajo namreč, kako zelo je v nekaj mesecih otrok napredoval. Neredko pa starši, ki so otroka že zgodaj naročili na pregled za ugotavljanje njegove pripravljenosti za šolo, ki praviloma poteka v spomladanskem času, pred pregledom pokličejo in ponosno naznanijo, da je njihov otrok v zadnjem času tako napredoval, da so povsem opustili vsakršno razmišljanje o tem, da ga ne bi dali v šolo. Upoštevajmo torej individualne razlike med otroki tako v njihovi starosti kot na vseh ostalih področjih. To pomeni, **da so naša pričakovanja in zahteve do otroka v skladu z njegovo starostjo, njegovimi sposobnostmi in morebitnimi posebnostmi.** Pomeni tudi, **da otroka ne primerjamo z vrstniki, temveč zaznavamo njegov lastni napredek,** se ga veselimo, s tem pa otroka najbolje spodbujamo k nadaljnjim korakom v njegovem razvoju.

Naj se šole veselijo!

Otroci v tem starostnem obdobju so vedoželjni, pripravljeni na nove izzive, če so le-ti v skladu z njihovimi zmogljivostmi. Zato je pomembno, da znamo v otroku vzbuditi oz. ohranjati njegovo že kar nestrpno, veselo pričakovanje, navdušenje, zanimanje in radovednost v zvezi s šolo. Naj se šole veseli! Ne pozabimo pa pri tem na svojo starševsko vlogo. Vemo namreč, da odnos staršev do šole vpliva na otrokov odnos do nje. Zato ni vseeno, kaj doživljajo in izražajo starši ob všolanju otroka: ali jih je strah ali se skupaj z otrokom veselijo, ker je že tako velik, da bo lahko postal šolar.

Vsekakor pa otroka s šolo nikoli ne strašimo! Še posebej pri vedenjsko težavnejšem otroku se namreč odrasli včasih še spozabijo ter mu »zagrozijo« s šolo in učiteljicami. Tak otrok se lahko začne bati šole ali dobi odpor do nje še preden jo ima priložnost spoznati.

Šole tudi ne idealizirajmo! Starši namreč v današnjem času še pogosteje kot zastraševanje uberejo drugo skrajnost. V želji, da bi otrok rad hodil v šolo, le-to idealizirajo in mu jo prikazujejo enostransko, samo v najlepši luči: kako mu bo tam lepo, kako bodo vsi, učitelji in drugi otroci, prijazni itd. Toda otrok se bo v šoli srečal tudi z dolžnostmi, obremenitvami in omejitvami, ki mu ne bodo vedno le v veselje. Zato bodimo v pogovorih o šoli z otrokom čimbolj realni, da ne bo potem razočaran.

Lahko mu na primer poleg tega, da se bo v šoli naučil veliko novega, povemo tudi, da se mu bo včasih zdelo morda težko ali bo utrujen ipd., ampak pomembno je, da se bo potrudil po svojih najboljših močeh, učiteljica in starši pa mu boste pomagali, ko bo potrebno.

Naj bo seznanjen s tem, da so učiteljice praviloma prijazne in imajo rade otroke; rade bi jih pa tudi čimveč naučile, zato je pomembno, da bo dobro poslušal, da si bo zapomnil njihova navodila in potem lahko naredil tisto, kar bodo od njega zahtevale.

Pogovarjamo se lahko tudi o tem, da bo spoznal nove otroke in da bi bilo lepo, če bi se spoprijateljil z njimi; da mu morda nekateri tudi ne bodo najbolj všeč ali mu bo kdo celo nagajal itd.; toda če bo imel s tem težave, mu jih boste skupaj z učiteljico pomagali rešiti.

Temelji otrokove pripravljenosti za šolo se sicer gradijo od rojstva naprej - z veliko spodbudami, toda nikoli ni prepozno. Pred nami je čas poletnih počitnic in dopustov, s tem pa tudi več časa in moči staršev za prijetno druženje in ukvarjanje z otroki.

Irena Mohorović, univ.dipl.psih.
Posvetovalnica za učence in starše NM